

Novozélandský Špekoun

30 června 2004

č. 9

Vydává Vít Zýka (Kvítek) jako občasný zpravodaj z pobytu na Novém Zélandu

Obsah

Jak to viděla Terka	1
Testování... 5	Jak bych dnes cestoval? 8
Drobné postřehy 10	O dešťové vodě 10
Hockey-Pockey 10	Mladí delikventi 11
Otázky a odpovědi 12	

Sedím v Boeingu 777, pode mnou se pozvolna posouvají obrovské fleky lesů a pasek australských lesáků. Odlétám z Nového Zélandu a zdá se mi, že je to měsíc, co jsem seděl v letadle mířící opačným směrem. Hlavou se mi mihá nesčíslně vzpomínek. Vzpomínek z mléčné farmy, z cestování s Mungem a Terkou, i ty poslední s vůní fermentace, dubových sudů a mydlinek ve viněném sklepě. Rozhodně toho bylo dost a celé to dobrodružství za to stálo. Přesto jsem z návratu poněkud rozpačitý. Ukolíbán vesměs pozitivním průběhem jsem podcenil situaci a nedostal prodloužení k dalšímu pobytu. Odjíždím tedy asi o měsíc a půl dříve. Ani jsem se nestačil domů natěšit. A prodat auto.

Novozélandský Špekoun č. 9

stromky z botanických zahrad. Spousta ptáků, ale jinak po zvířatech ani vidu ani slechu. Jeden jakýsi jelínek... Leč na Stewartu se jezdí za kiwáčema! Výsledkem našeho „spotting kiwi“ jest ovšem pouze jednověčerní naslouchání křiku kiwi maminky! Ale i to je docela síla!

Kromě přírodních úkazů (písečné duny, bažiny, slatě, prales, ostrůvky...) je Stewart místem setkávání lidí. Lidí neskutečných, milých, veselých, unavených, zablácených, pořouchlých, přátelských... Chce-li člověk jít celý okruh, trvá to minimálně asi 6 dní. A dojít až na jižní cíp tohoto ostrova, kam jsme přisoudili místo pro hospodská setkávání brontosauřích lidí včetně spřátelených skautských a jinačích kruhů (mimo chodem, hospodu povede Šangve, ale ještě to úplně neví, takže se neví přesně, kdy na to místo nastoupí; až se tak ale stane, tak počítejte s vikendovkou vzhůru nohama), taky zabere dost času, takže ostrov není cílem přehršle turistů. Ono, taky těch pouhých pár ki-

Novozélandský Špekoun č. 9

A to jsem měl bezva práci s fajn lidmi. Vydělané peníze jsem plánoval do vybudování své vlastní živnosti, takto, bez nich, budu muset plány odložit. Po návratu domů tedy budu muset hledat práci, cíle a třeba i partnerku. Čeká mě tam ale spousta přátel a blízkých lidí. Tak uvidím. Zatím se za okýnkem pozvolna posouvají okrové a červené fleky farem australských farmářů.

Jak to viděla Terka

Milý Špekoune, dovol mi, abych se zvěčnila na Tvých stránkách prostřednictvím několika tábornických rad a poznatků z pobytu v ne-

lometrů silnice, co tam jsou, je dobrým antilakadem pro veleturistiku.

Stewart, to je ostrov přesně pro Shreka!

Základní poučení z ostrova:

Nestavte si stan na pláži za odlivu! Viz případ bláznivého Inda, který chodí na túru v pantoflích, popř. v igelitových pytlících (toť úprava pro dešťové dny). Chcete-li se vykoupat ve stanu, jezírko se nejlépe vyrobí natočením pláštěnky coby okapu ven zpod tropika a odvedení vodního toku přímo do baťohu popřípadě do spacího pytle, v nejlepším případě oběma směry. To je jen takový typ až jednou za dopoledního deště nebudete mít co na práci... .

Když Kvítek loví potopený stan, nechte mu natéct do baťohu, to on má rád! A kroupy zejména! Tak i tak, Stewartův ostrov dobyt, podpora americké grantové agentury v čele s dendrochronologem využita ve prospěch všech zúčastněných a pohoupání na ferry boat přijato s povděkem.

Takže ostrovu valé a hurá okýnkem do

Strana 1

- ## Kronika
- 22.3.** Příjezd do Hastingsu. Zastavuji se u Jany Johnson, kterou jsem začátkem února potkal na šampionátu v softbale. Nejen že mě dohazuje práci na vinici, ale ubytovává mě zdarma v baráku, kde bydlí její rodina. Mám co dělat, aby mi nepřipravovala svačiny do práce.
- 23.3.** Česám víno na odlehlé vinici. Je tam vypraven celý autobus s vitálními penzisty, pro které to je společenská záležitost. Zajímají se o svět a skvěle se s nimi konverzuje. Naprostý opak lidí na mléčné farmě.
- 24.3.** Včera jsem česal *chardonnay*, dnes *savignon blanc* a červené *pinot noir* a *gamay noir*.
- 25.3.** Dnes přibýlo *semillon*. Hodně hnuje, musí se velmi pečlivě čistit při česání. Levný *semillon* bych si nekupoval.
- 26.3.** Abych měl více odpracovaných hodin, zvedám brzy ráno síť, kterými jsou hrozny přikryté proti ptákům. Ze stejného důvodu meju navečer přepravky.
- 27.3.** Práce jen dopoledne.
- 28.3.** Dopoledne po práci vyjždím na vrchol Te Mata, ze kterého je rozhled na celý Hawke Bay.
- 29.3.** Dnes se nečesá, ale já jsem převe-

kilogramový chlap.

- 4.4.** Přestože se netrhá, máme stále dost práce až do sedmi.
- 5.4.** Jedu do Palmerstonu North prodloužit pobyt. Ačkoliv jsem postupoval stejně, jako před třemi měsíci, povolení nedostávám. Úředník při kontrole financí zjistil, že pracuji bez povolení. Přesto tam nechávám pas a žádám o výjimku.
- 6.4.** Kromě sedmi stálých zaměstnanců zde na Te Mata Estate pracuji s mladým francouzem Cedrikem. Jako syn vinařů, je zde na zkušené.
- 7.4.** Jsem v nejistotě, co bude. Rozhodnutí o pobytu be mělo přijít s pasem poštou.
- 8.4.** Scháním se po pasu. Na poště ho zašantročili. Nalézají ho až v 16 hodin. Pobyt mi neprodloužili. Protože je čtvrtek před Velikonoce a let mám na úterý, loučím se s vinaři, dostávám dvě archivní flašky bílého vína: Sauvignon Blanc 2003 z vinice Cape Crest a Cabernet/Merlot 2002 z Coleraine.
- 9.4.** Před odjezdem si prohlížím bezvadně vybavenou střední dívčí školu, kde Tom dělá školníka. Bohatá knihovna, fyzikální a chemická laboratoř, výtvarný ateliér, dílna, kuchyně pro výuku vaření, počítačová učebna, CAD učebna se Suny, dvě tělocvičny, hudební pavilón s nástroji k vypůjčení, zvukovou aparaturou a audio počítačem, malý a velký sál... Jedu na mléčnou farmu navštívit rumuna Adriana. Selhává možnost prodat zde auto.
- 10.4.** Jedu do Aucklandu.
- 11.4.** Snažím se prodat auto na nedělním trhu s auty.
- 12.4.** Prodávám na Backpacker Car Mar-

Strana 3

bi, na zemi, ve vodě, na mělčině i na sušíně. . .

V první řadě je nutno říct, že PINTU HARAP DITUTUP uskutku znamená „Zavírejte dveře“. Potvrdil to nápis ze dne 7. února léta páně 2004 na záchodcích v malajském Kuala Lumpur. A tohle vědět na jistotu, to stálo za to. Takže, vězte tedy, že TUTUP znamená prostě „Closed“.

A to už je den nultý, první a druhý, všechny letecky až uši zaléhají, dech se tají a vzdušné víry hrají tu svoji písničku.

Tak či onak po odlepení se od země v sobotu odpoledne, člověk se v cukru letu dostane na Jižní novozélandský ostrov v pondělí večer. . . Narovnat potom ještě nohy a celého člověka, to chvíli trvá. Začátek cesty – Christchurch a odtud pěkně na jih. A už se jede. Nejdřív želvy lemující břeh oceánu (Moeraki Boulders), dál tučňáčí kolonie a první setkání s lachtanem tváří v tvář. Člověka by nenapadlo jak rychle se dokáže na těch ploutvičkách pohybovat. . . No

Novozélandský Špekoun č. 9

auta, což tedy jde poměrně dobře, když tam není (rozuměj okýnko). Naštěstí chybí jen okýnko, nikoliv celé auto. Možná kdyby z toho někdo raději udělal kabriolet, to by byla teprve pohoda! Tak či tak, kabriolet či oknemvětrák, míříme na výlet – Fiordland national park! A už kolem nás lítají samá zvučná jména: Keplerův trek, Milford Sound, Routeburn, Copland. Zatímco na severu doznívají povodně, šplháme od vody výš a výš až k západu sluníčka na Key Summit!

Abrakadabra, kouzla a čáry, magické čtverce, kola i grály!

Budiž počasí natolik milostivo jako doposaváde!

A my bídní smrtelníci budeme s díky vzhlížet k nebesům!

Tfuj tfuj, na psí oči a na kočičí svědomí!

A na brko staré kořenářky!

Sluníčko a Abel Tasman National Park se zlatými písky. Noční trajekt na Severní ostrov za českým ešusem.

Podle čeho poznáš Čecha? Že má na

co, aspoň se natrénují rychlé starty!

Po vystoupení tučňáků, kteří se za soumraku vracení domů po celodenním putování za prací a vyskakují z moře máchaje křídýlkama a kolíbaje se do svých bytů a domečků. Po jejich ubytování se i my vydáváme za potravou a hle, tu je půlnoční večeře na vyhlídce nad Oamaru. A další den dál. . . pralesy, přílivové jeskyně, deště, moře, lvouní partička oňufávající se poblíž majáku, samec obřích rozměrů trošku váhá, kterou z lvounek si vybrat. . . leč, kdo zaváhá, nežere, a tak lvounky vyrazí spolu hrát si s vlnami a metat mořské kotrmelce. Nádhera a úplně jiný svět! O kousek dál pak člověk o další páreček málem že nezakopne. . . A hned zase něco: delfíni! Naživo v Purpose Bay! A hned vedle fosilní zátoka Curio Bay! A pak už Stewartův ostrov na samotném jihu Jižního ostrova. Tam už opravdu končí svět a dál je jenom Antarktida. . . Stewartův ostrov jako jedna velká botanická zahrada. Džungle, liány, prales, kapradorosty, palmičky a další

střeše kus plecha!

A tím je nic jináčího než starý, milý, vděčný ešus, který si zapoměli dva Čecháčci na střeše auta, čímžto byl jejich původ odhalen a dále prozkoumán!

A tímto i se Sylvou, která skřípe a skřípe, ale drží a vydržela už mnohé, holka jedna statečná! Se přesouváme plnou parou do Wellingtonu ku spánku kdesi v přepychové vilové čtvrti nad městem. Spát v autě: třikrát a dost.

Vždycky záleží na tom, jak člověk vyraze nad řadící pákou a volantem. A zdá se, že jsme vyhráli, takže hlavnímu městu vstříc a pak už jen pár zastávek, zato ale jakých! Slavná termální Rotorua a nevidaná sopečná Tongarira a zátoka mnohosti a pinácky na Coromandelu a pak už opravdu nezbývá mnoho. . . Času ani peněz. . . Poslední noční toulání Aucklandem, hudba, lidské davy, život, moře a rej v tomhle dolíku mezi sopkami.

A tak končí pět týdnů ticha, hlasů lesa, turistů honících se za hobity, sopečného prachu, jezírek smaragdových

len přímo do sklepa k lisům, tankům a sudům. Práce je až nad hlavu, končím hodinu před půlnocí.

30.3. Dnes dělám dokonce 15 hodin od 8:30 do 24:00. Příjemné je, že zaměstnavatel se stará o svačiny a dělá-li se dlouho, i o znamenité večeře.

31.3. Typické činnosti: výplach dubových sudů (používají fracouzské či americké), oxigenizace vína v sudech, přidávání čpavku na povzbuzení fermentace, míchání vína ve velkých tančích, přikulování a stavba sudů, doplňování sudů, přecherpávání vína, filtrace vína, mytí tanků, mytí a výplach tyglíků, špuntů, měchadel, hadic a čerpadel.

1.4. Svým ubytovatelům dávám víno a české pivo. S Janou vycházím velmi dobře, manžel Jany, Tom, je však nemluvný maor a zdá se, že mě tady nevidí moc rád.

2.4. Skoro po každém jídle mě již asi týden páli záha. Že by to byl následek hromadného spásání vína při jeho trháni?

3.4. Večer jdu na předávání výročních cen softbalového klubu Dodger. Tom tam dělá dobrovolného trenéra mladším záruk, starším záruk i juniůrům. Softballem žije. Krom toho jeho syn z předchozího manželství hraje v národním týmu mistrů světa Black Sox, starší syn, kterého má s Janou hraje ve třinácti za místní tým v mladších i starších zácích a v juniorech. Asi 95 % členů klubu jsou Maorové. Naučil jsem se Maorské zdravení: přitisknou se k sobě čelem a špičkou nosu. Než mně to bylo vysvětleno, tak jsem při představování jednu dámu políbil. Ještě větší zábava byla, když se na mě sápal následující asi stopadesáti-

Strana 2

ket. Ačkoliv jsem slevil z 1100 NZ\$ až na 650 NZ\$, nebyl jsem úspěšný. Končí sezona, cizinci odjíždí, málokdo přijíždí.

13.4. Polední odlet přes malajský Kuala Lumpur a Amsterdám. Kvůli bouři nevidím Singapur. Ale ty blesky mezi bouřkovými mraky byly parádní.

14.4. Přílet do Čech. Připomněly se mi v plné parádě, viděl jsem Lánskou oboru, Říp, Bezděz, Krkonoše se Sněžkou, Jizerky a Ještěd. No a Prahu, samozřejmě.

Novozélandský Špekoun č. 9

Strana 4

tak až oči přecházejí, klikatých silniček, morousení a úsměvů, vstávání a usínání za hukotu řek a říček, doba přemýšlení nad věčností a marností, chvíle kyselosti a opakovaných dešťů, časy hrošení se v tektonických lahůdkách, sluníčko a věčně žravé muchničky, mokro v botách, spálený nosy a utápaný tapičky, radosti, starosti, lehkosti i těžkosti, několik litrů zmrzliny, ranní čaj z večerní polívky, kroupy, hromy a blesky.

Kia ora na začátku a teď už nashledanou!

Už vím jak rostou kiwi!

Aotearoa budiž pochválena!

Testování batohů Aarn

Když jsem před Vánoci prodlužoval pobyt v Palmerstonu North, praštil mě do očí v jednom outdoorovém obchodě batoh. Byl v řadě mezi mnohými dalšími, ale tento mě hned upoutal. Kdo mě zná dobře, ví, že to nebývá často, abych byl něčím osloven hned na první pohled/poslech.

Novozélandský Špekoun č. 9

Strana 5

- nepřekáží, jejich nošení však vyžaduje určitý zvyk, hlavně pro jinak zatíženou páteř. Doporučuji začínat spíše s menšími kapsami (7 nebo 10 l). Obtížné je nasazování batohu.
- Lehkost je určitě přínosem, má přírodní Gemma je dvakrát těžší než *Natural Balance*.
- Nastavení je poněkud složitě, ale je k němu podrobný návod. Těšit nás může, že tuto činnost provádíme jen zřídka (jednou).
- Batoh po zádech zvláště klouže, pokud pohybujeme páteří a pažemi. Přitom dobře drží na zádech. Myslím, že to však člověk užije jen při zvláštních činnostech (lyžování, horolezení).
- Tvar batohu je znát hlavně u *Natural Balance*. Jeho spodní rolovací komora je bezvadná. Bezvadně se ke spacáku přibalí další oblečení bez obavy o zničení zipu.
- Nepromokavost skutečně funguje! O dešť jsme neměli nouzi a vše zůstávalo suché. Dokonce jsem batoh

Nechal jsem si batoh ukázat a z katalogu jsem se dověděl, že batohy navrhuje chlapík z Christchurch. Jmenuje se stejně jako batohy – Aarn. Oslovil jsem ho, a když jsme s Mungem projížděli největším městem Jižního ostrova, zastavili jsme se u něj. Vše nám ochotně ukázal, zodpověděl naše otázky, ale jen prohloubil mé pochyby o životnosti batohů. Také jsem se dověděl, že export do Evropy (Švýcarsko, Dánsko) se teprve rozbíhá, sám své batohy (které se šijí v Číně) neprodává a v obchodě nám nesestaví libovolnou kombinaci doplňků. Schůzka skončila zklamáním. Měl jsem v ruce jen tři vyžádané katalogy pro potenciálního prodejce v Česku.

Časem mně došlo, že těžko někdo začne prodávat batoh, který neviděl a na který nemá bezvadné reference. A ty jsem dát nemohl. Jediné, co jsem mohl předložit, byl výčet zlepšení, kterými batohy disponují. Jsou podrobně popsány v katalogu nebo webových stránkách [W](http://www.aarnpacks.com) www.aarnpacks.com. Zde je jejich

- ponořil na 10 s do řeky – a sucho. Nepromokavé vaky lze velmi snadno vyjmout a vyměnit.
 - Sítovina je skvělá, člověk se potí méně a odpadá nepříjemné ždímání propocených popruhů při znovunasažení batohu.
 - Připnutí kapes na boky batohu je dobré pro cestování v dopravních prostředcích, kdy jej často nasazujeme a sundáváme. Jednodenní batůžek skutečně funguje, ale nelze čekat zázrak – nemá kostru.
 - Autor batohy stále zdokonaluje a je vděčný za zpětnou vazbu.
- Ačkoliv batohy vypadají dosti křečce (zvláště *Natural Balance*), neměli jsme s nimi žádný problém. Otázkou ovšem je několikaleté používání. Od června by však měl být *Natural Balance* v prodeji se zpevněnou kostrou, která již mé rozpaky nebudí. I tak to ovšem nebude batoh na expedice s bagáží nad 30 kg. Cena se zde pohybuje do 400 NZ\$.

Shrnutí: Po počátečním nadšení jsem

Nejpozději od 10. stol. Postupné osídlování polynésany z tichomořských ostrovů Nová Kaledonie, Fidži a Tonga. V jazyce těchto původních obyvatel – Maorů – je NZ nazýván Aotearoa (*Země dlouhých bílých mraků*).

1642 Holandský mořeplavec Abel Tasman krátce zakotvil u severních břehů JO a pojmenoval zemi podle holandské provincie Zeeland. Tehdy ještě nebylo jasné, zda nejde o velký jižní kontinent, smyšlený pro vyrovnání masy eurasijského kontinentu na severní poloouli.

1769 Ostrovy obeplová britský námořník James Cook. Navazuje přátelský kontakt s domorodci a připojuje území k britské Koruně.

1. polovina 19. stol. První vlna bílých osadníků.

1837 Zavlčení vavř. na NZ.

1840 Podepsání dohody Waitangi mezi zástupci britské Koruny a stovkami maorských náčelníků. Ti přiznali svou suverenitu britské Koruně, ta jim naopak garantovala vlastnictví půdy, na které žili a lovili. Maori mohli podle smlouvy prodat půdu jen Koruně a ta teprve novým osadníkům. Tento princip v praxi nefungoval, někde Maori žádnou půdu neprodávali, takže noví osadníci neměli kde začít hospodařit a usazovali se nelegálně. Později, po usnadnění transakcí Maori často rozprodali vše. Druhá polovina 19. stol. byla ve znamení lokálních válek o půdu. Ačkoliv války poté utichly, vymáhání práv daných v této smlouvě je parlamentním evergreenem.

Slovníček Malého Prince

shake [šeik]	zatrpat, otrást se
breeze [bri:z]	vánek
bite [bait]	kousat
fig [fig]	fík
choked [čoukt]	příškrcený
sobbing [ˈsɒbɪŋ]	vzlykot
bolt [bɔʊlt]	šroub
consoling [kənˈsɒlɪŋ]	utěšující
cradle [ˈkreɪdl]	kolébka
muzzle [ˈmʌzl]	čenic
shield [ši:ld]	štít
blunder [ˈblʌndər]	hrubka; zpackat
adorn [əˈdɔ:n]	ozdobit
petal [ˈpetl]	(korunní) plátek
spring up	objevit se
strain [streɪn]	vypětí, <i>psychický</i> tlak
shoot [šu:t]	zastřelit
bud [bad]	pupen, poupě
apparition [ˌæpəˈrɪʃn]	zjevení, přízrak
crumpled [ˈkrʌmpld]	pomačkaný
poppy [ˈpɒpi], pl. poppies	vlíčí mák
reveal [riˈvi:l]	vyzradit, odkrýt
painstaking [ˈpeɪnzteɪkɪŋ]	snaživý
yawn [jo:n]; yawner	zívnout; nudný člověk
dishevelled [diˈʃe-vld]	neupravený
admiration [ˌædməˈreɪʃn]	obdiv
conceited [kənˈsi:tid]	domýšlivý
thrilling [ˈθrɪlɪŋ]	vzrušující
torment [ˈto:ment]	trápení
fetch [fetʃ]	přivést, dojit
claw [klo:]	dráp, drápek

Novozélandský Špekoun č. 9

Strana 7

stručný výčet:

- Batohy se neskládají jen z hlavní zadní části, ale lze je použít s dvojicí předních kapes. Připínají se na popruhy a bederní pás. Přesouvají tak těžiště batohu do středu těla. Aarn svým batohům neříká *backpack*, ale *bodypack*.
- Batohy jsou ultralehké: velký 75 l batoh váží podle typu 1,8 nebo 2,5 kg i s předními kapsami.
- Přes snahu udělat batoh extra lehký, dbá Aarn na to, aby vše, skutečně *vše*, bylo nastavitelné (např. objem, prohnutí konstrukce, výška zad, tvar a sklon bederního pásu; ten je fixován na třech bodech po jeho obvodu, aby bylo zatížení rovnoměrné).
- Díky speciálnímu uchycení popruhů a bederáku batoh téměř neomezuje pohyb trupu, paží a nohou v jejich mezních polohách.
- Batoh je plochý s mírnou výdutí na zádech, takže i bez předních kapes je jeho těžiště velmi blízko páteři.

- Je nepromokavý; hlavní prostory ob- sahují vyjímately vodonepropust- ný vak, zapínání je řešeno rolová- ním po vzoru lodních pytlů.
- Zadní část dotýkající se těla je z 3D síťoviny umožňující větrání.
- Přední kapsy se dají připnout na boky batohu, udělat z nich jedno- denní baťůžek na záda nebo dvě led- vinky.
- Vývoj je podpořen výzkumem na univerzitách v UK a USA.

Osobní zvědavost mi nedala a po měsíci, kdy jsem se do Christchurch vrátil, jsem navštívil Aarna podruhé. Tentokrát jsem si již odvážel dva testovací batohy: nejprogresivnější *Natural Balance* (75 l) s velkými předními kapsami (16 l) a konzervativnější *Effortness Rhythm* (55 l) s malými kapsami (7 l). Má a Terčina zkušenost z testování na šestidenním treku po Stewartově ostro- vě a třídením Keplerově treku je ná- sledující:

- Přední kapsy nejsou tak velkým pří- nosem, jak by se zdálo. Při pohybu

- 1856 Britská kolonie se samostatnou vlá- dou.
- 2. polovina 19. stol. Rozkvět JO pře- devším díky zlatým horečkám.
- 1893 Zavedeno volební právo pro ženy, údajně 25 let před GB a USA a 75 let před Švýcarskem. Ženy zde zastávají významná postavení, v současné do- bě má NZ ministerskou předsedkyni (Helena Clarková) i předsedkyni par- lamentu.
- 1917 Vyhlášeno dominium.
- 1. pol. 20. stol. Účast v obou světových válkách po boku spojenců.
- 1947 Vyhlášena nezávislost. Formální hla- vou státu zůstává britská Královna.
- 2. pol. 20. stol. Rozkvět země nezasa- žené válkou.
- 1983 Volný obchod mezi NZ a Austrálií.
- 1999 V posledních volbách zvítězila La- bour Party.

trochu vystřízlivěl a donosím svou Gem- mu. Kdybych si však nějaký batoh ku- poval, koupím si Aarnův *Natural Balance*. Komu věci moc nevydrží, dopo- ručuji klasičtější verzi *Essential Rhythm* nebo větší *Essential Rapport*.

Jak bych dnes cestoval?

Objel jsem si NZ dvakrát dokola a mys- lím, že už vím, jaká by byla pro mě ideální trasa. Abych toho hodně viděl, málo utratil a směstnalo se to do pě- ti až šesti týdnů. Využívá hodně au- tostopu, protože se zde stopuje dobře, a člověk neztrácí čas návratem k autu. Někdy to totiž znamená několik stovek kilometrů navíc. Trasu již sice neabsol- vuji, ale někoho může inspirovat. Pro přehlednost jsem jednotlivé části cesty očísloval a v závorce uvedl potřebnou dobu ve dnech pro zdatného turistu.

1. Přílet do Aucklandu. Prohlídka Que- en street a přístavu. (1 den)
2. Půjčení auta a jízda na severní mys Reinga. Cestou krátce zastavit v jes-

kyních Waipu v lese Ruakaka se svě- télkujícími členovci. (1)

3. Okružní trek ze zálivu Tapotupotu přes záliv Sandy k majáku na mysu Reinga, dále pokračovat po píseč- ném pobřeží a kus za dalším majá- kem zahrnout přes poušť a pastvinu k silnici. Přiblížení k pralesu Wai- poua. (1)
4. Prohlídka obrovských stromů kauri (damaroní), návrat do Aucklandu, vrácení auta. (1)
5. Stop na poloostrov Coromandel. (1)
6. Pláž Hot Water na poloostrově Co- romandel při odlivu. (1)
7. Stop k národnímu parku Tongari- ro. Doporučené zastávky mezi Ro- torouou a Taupo: Waiotapu Ther- mal Area (skvělé dřevěné suvenýry) nebo neplacený Crater of the Mo- on, Huka falls. Vykoupání v jezeru Taupo, např. u Oruatui. (2)
8. Sopečný trek Tongariro Crossing v li- bovolném směru. Výšlap na sopky Tongariro a Mt. Ngauruhoe. Spaní 500 m od cesty na plošině jižně od

murmur ['me:mər]	šeptat
forgive [fɔ'gɪv]	odpustit
pretend [pri'tend]	předstírat
remorse [ri'mɔ:s]	výčitky svědomí
confide [kɒn'faɪd]	svěřit se
gaze [geɪz] at	zírat na
endeare [in'diər]	získat přízeň
judge [dʒʌdʒ]	soudce; posuzovat
deed [di:d]	skutek; listina
fragrance	vůně
['freɪŋrəns]	
stratagem	lest, úskok
['strætədʒəm]	
verge on tears	slzy na krajíčku
[ve:dʒ]	
composure	vyrovnanost, klid
[kəm'pouzər]	
haughty ['ho:ti]	povýšený, nadutý
obedience	poslušnost
[ə'bi:diəns]	
obey [ə'bei]	poslechnout
favour ['feɪvər]	přízeň, náklon- nost
	zhasit
extinguish	
[ɪk'stɪŋwɪʃ]	
mope [moup]	být sklíčený
pant [pænt]	funět, hekat
saunter ['so:ntər]	loudat se, chodit bez cíle
	kouzlo, zaklínadlo
spell [spel]	(za)míchat
stir [stɜ:r]	vyskočit, přesko- čit
leap [li:p]	
	kladka
pulley ['puli]	nápoj
beverage ['bevərɪdʒ]	spravedlivý, čest- ný
fair [feər]	
	zrudnout, zardít se
blush [blʌʃ]	
	váhavě, nerozhod- ně
hesitantly	
['hezɪtəntli]	
frighten ['fraɪtn]	vystrašit, polekat

- jezírek Emerald. ($\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$)
9. Stop do Wellingtonu. (1)
 10. Prohlídka centra Wellingtonu a muzea Te Papa. Trajekt na Jižní ostrov. (2)
 11. Stopem z Pictonu do Kaiteriteri za Motuekou. Tříhodinový pronájem mořského kajaku. (1)
 12. Stop k Brown hut v národním parku Kahurangi. (1)
 13. Absolvování Heaphy treku. Sám jsem jej nešel, ale zdá se, že stojí za projítí. (4)
 14. Stop po západním pobřeží na začátek Copland treku pod Mt. Cookem. Zastavení v Hokitice na prohlídku a nákup šperků z nefritu – zeleného kamene – tradičního materiálu domorodých Maorů. (2)
 15. Přechod přes sedlo Copland po stejnojmenném treku do Aoraki pod Mt. Cookem. Pozor! Jde o nejnáročnější část cesty schůdné jen při dobrých podmínkách (hrozí rozvodněné řeky a neschůdnost sedla bez maček a cepínů). Každopádně si nenech ujít

- horké prameny u chaty Welcome Flat. (3)
16. Stop z Aoraki nebo z parkoviště u treku Compland do Wanaky. (1)
 17. Stop na začátek treku Routeburn. Zastavení v Queenstownu (v předminulém čísle jsem mu křivdil). (1)
 18. Přechod Routeburnu do Divide na silnici Te Anau – Milford Sound. Odbočka na Key Summit. (1)
 19. Stop do Milford Sound. Projížďka po fjordu na lodi. (Jako třesínka na dortu se nabízí absolvování Milford treku. Počítej však s rezervací spíše měsíce než týdny dopředu a cenou okolo 150 NZ\$ (+3).) (1)
 20. Stop do Bluff. Loď na Stewartův ostrov (zpáteční jízdenku je dobré nechat otevřenou). (2)
 21. Jižní okružní trek nebo přímo do zálivu Mason, bude-li močál u Freshwater rozvodněný. Zastávka na Ernestových ostrovech přístupných za odlivu. (Skutečnou lahůdkou může být přechod přes bezlesý Table Hill a Mt. Allen na jih ostrova. (+5))

reassure [ˌriːəˈʃʊə]	uklidnit, ukonejšit
dangle [ˈdæŋɡl]	klátit (se), vlát
moisten [ˈmoɪsn]	navlhčit, zvlhnout
anxious [ˈæŋkʃəs]; ~ about	horlivě usilující, dychtící; úzkostlivý
spiteful [ˈspɪtʃəl]	zlomyslný, škodolibý

*rové třtiny, nikoliv z cukrové řepy),
1 lžička jedlé sody.*

*Cukr se sirupem uvedeme do va-
ru. Přidáme sodu a vlejeme na tu-
kem vymazaný plech. Soda slouží ja-
ko zárodek pro krystalizaci. Po vy-
chlazení hmotu nalámeme na kous-
ky.*

- o **Mladí delikventi** Možná si vzpomeneš, že po návratu ze Stewartova ostrova měla Sylva rozbité zadní dveřní okýnko. Namíchlo nás to s Terkou, ale protože se nic neztratilo a nechtěli jsme ztrácet další čas, ani jsme to nehlásili na policii. Přesto má celá událost zajímavou dohru.

Ohlášení na policii zřejmě udělal někdo jiný, protože mě těsně před odletem zastihl dopis ze střediska pro děti, mládež a rodinu (*Department of Child, Youth and family*) [\[W\]](http://www.cyf.govt.nz) www.cyf.govt.nz. Zval mě na konferenci se sedmnáctiletým pachatem rozbitého okýnka za účasti jeho rodi-

čů, policie, sociálních pracovníků a dalších obětí. Nemůžu ti bohužel přiblížit průběh sešlosti, protože jsem v plánovaném termínu seděl v letadle do Prahy. Pokusím se tedy alespoň přiblížit cíle konference podle informační brožurky, kterou jsem jako oběť dostal:

- Konference dává možnost vyjádřit mladému pachateli svůj názor. Důraz je kladen na práva obětí.
- Pro pachatele je důležité když slyší, jak byla oběť jeho činem postižena, ať už finančně, fyzicky či emocionálně. Jak jeho čin ovlivnil program postiženého.
- Oběť se může zapojit do návrhu nápravy trestného činu či volby trestu.

Průběh konference je zhruba následující:

1. Představení a základní informace (představení každého účastníka soudním koordinátorem, popis trestného činu policií, vyjá-

Dosud vyšlo:

Číslo/Verze	Obrazovka	Tisk
1. 29.10.2003	1 356 kB	1 391 kB
2. 9.11.2003	234 kB	229 kB
3. 24.11.2003	189 kB	179 kB
4. 9.12.2003	219 kB	200 kB
5. 24.12.2003	190 kB	190 kB
6. 5.1.2004	213 kB	182 kB
7. 8.2.2004	1 609 kB	1 552 kB
8. 21.3.2004	1 423 kB	1 348 kB
9. 13.4.2004	267 kB	219 kB

Časopis lze získat na Internetové adrese [\[W\]](http://cmp.felk.cvut.cz/~zyka/nzs) <http://cmp.felk.cvut.cz/~zyka/nzs>

(6–8)

22. Plavba zpět na Jižní ostrov. Stop do Invercargillu. Koupě kola v bazaru. (1)
23. Jízda po jižní pobřežní silnici do Dunedinu. Zastávky u majáku Wai-papa Point s lvounama, v Curio Bay s fosilním dřevem a delfinama a za odlivu u jeskyní Cathedral. (Komu to bude málo, může si to natáhnout po staré zlatokopecké cestě Old Dunstan do Alexandry (+3)) (4)
24. Stop a prohlídka Christchurch. (2)
25. Odlet do Aucklandu s letenkou pod 100 NZ\$ a navazující spoj z NZ do ČR. (2)

Celý výlet vychází na 44 až 55 dní. Dobré je přihlídnout k náročnosti treků. Také je třeba počítat s tím, že počasí může některé části učinit neschůdnými.

Drobné postřehy

- **O dešťové vodě** Čistotu ovzduší na NZ charakterizuje fakt, že všech-

Novozélandský Špekoun č. 9

Strana 10

- dření pachatele).
2. Diskuse (vyjádření oběti, popis jejich ztrát a zájmů, soukromá diskuse rodinných příslušníků ohledně návrhu realistické nápravy).
3. Rozhodnutí a doporučení (rodina pachatele navrhuje plán řešení, snaha najít společný souhlas všech účastníků, nenajdli se, přesune se případ k soudu s mladými delikventy).

Otázky a odpovědi

- ? *Lenka Juříčková (Bééruška): Jak je to s letním časem na NZ?*
- ▷ Ano, i na NZ se posouvá čas. Jenže naopak. Od půlky října do půlky března platí letní čas, podobně jako u nás. Díky tomu je časový posun třeba v prosinci jen osm hodin, zatímco nyní, když je naopak letní čas v Čechách, je celých deset.

Příště: *Toto deváté číslo Novozéland-*

Novozélandský Špekoun č. 9

ny turistické chaty, kempy a některé farmy využívají jako zdroj pitné vody déšť. Pro mě, středoevropana se zkušeností mrtvých lesů severních Čech od kyselých dešťů, to bylo zjištění poněkud překvapivé. Drobné cedulky pouze upozorňují na vhodnost třiminutového převaření kvůli bakteriálnímu znečištění zásobníku, kam je voda ze střechy chat svedena.

- **Hockey–Pockey** Jedna z nejoblíbenějších zmrzlin na NZ je *Hockey–Pockey*. Je to smetanová zmrzlina se žlutavě průsvitnými karamelově sladkými kousky čehosi. Chutná to jako cosi z poutě. S žádným z mých českých přátel jsme však nerozluštili, co to ty kousky vlastně jsou. Až pomohla Jana Johnson a její NZ kuchařka. Zde je recept na přípravu Hockey–Pockey:

*5 lžíc cukru, 2 lžice gold sirupu
(u nás je dost vzácný neb jde o vedlejší produkt při výrobě cukru z cuk-*

Hon na oposumy

Soutěž uzavírám. Děkuji všem, kteří se zúčastnili, zvláště pak těm, kteří obětovali kousek svého času a zaslali i vysvětlení a odůvodnění těch češtinářských špeků. Díky.

Jak je vidět z tabulky, soutěž vyhrál Pavel Mrázek před Janou Musilovou (Kuldou). Gratuluji a Pavle, máš u mně drobnou pozornost.

Zároveň chci poděkovat Martinu Gregorovi (Megymu) a Radimu Šárovi za zaslání doplňujících informací a za věcné opravy. Jejich zásluhou se NZŠ zařadil po bok takových popularizačních plátků jako je Vesmír, Scientific American nebo National Geographic.

Žebříček

1. Pavel Mrázek	33
2. Jana Musilová (Kulda)	21
3. Michal Schrötter (Mysák)	9
4. Tomáš Werner (Divíšek)	5

ského Špekounu je pravděpodobně číslem posledním. Zbývá mi sice ještě spousta zatím nevyužitého obrazového materiálu na jedenácti diapozitivních filmech, takže by se nabízela možnost vytvořit třeba zvláštní fotografické číslo. Místo toho však celý půlroční pobyt uzavřu nějakým živým povídáním a promítáním diáků. Takže se Zélandem někde navíděnou!

Titul: Novozélandský Špekoun č. 9
elektronický občasník v PDF
Author: (K)Vítek Zýka
Datum vytvoření: 30.června 2004
Grafická úprava a sazba: autor
Typografický systém: T_EX s makro-
jazykem ConT_EXt
Písmo: Computer Modern, Impact
Verze: Pro černobílý tisk
Šíření: Zdarma po Internetu
Náklad: Oznámení na 62 adres
E-Mail: vit.zyka@seznam.cz
Tel./SMS: +64 21 21 73 4 73
Kořenová Internetová adresa:
[http://cmp.felk.cvut.cz/~zyka/nzs]
Komerční kopírování textů i obrazu
bez svolení autora není dovoleno.

Strana 12